

Standards interoperability v laboratorní medicíně

Hynek Kružík

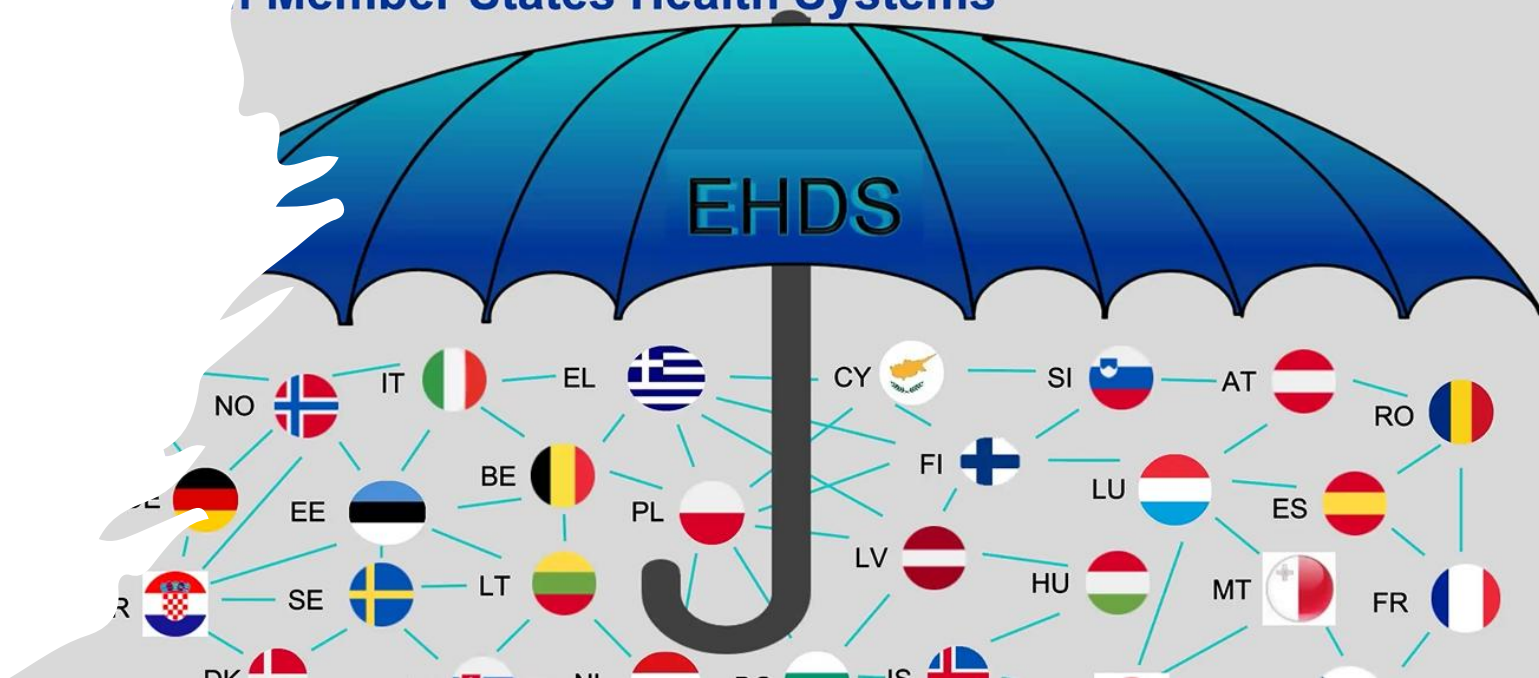
Národní centrum elektronického zdravotnictví

European Health Data Space

EUROPEAN HEALTH DATA SPACE (EHDS) A DRIVER FOR DIGITAL HEALTH

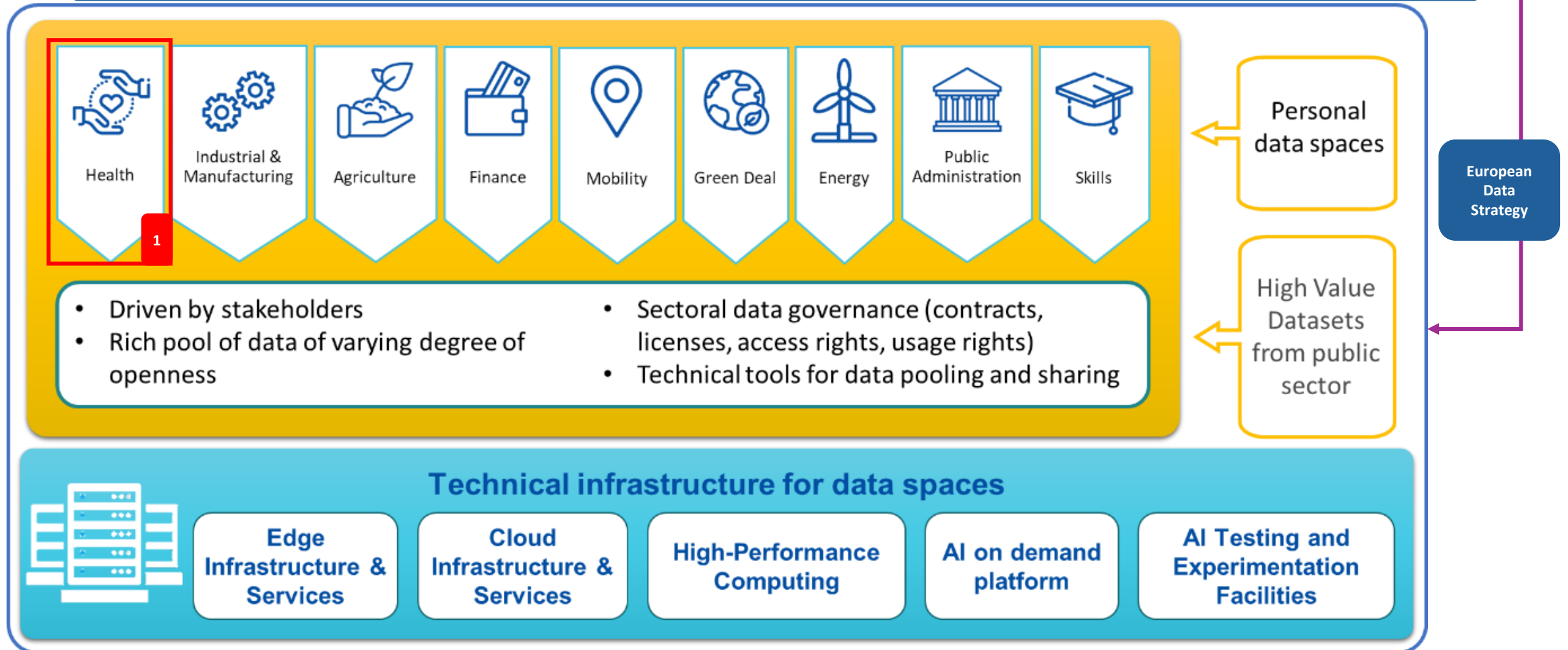

Member States Health Systems

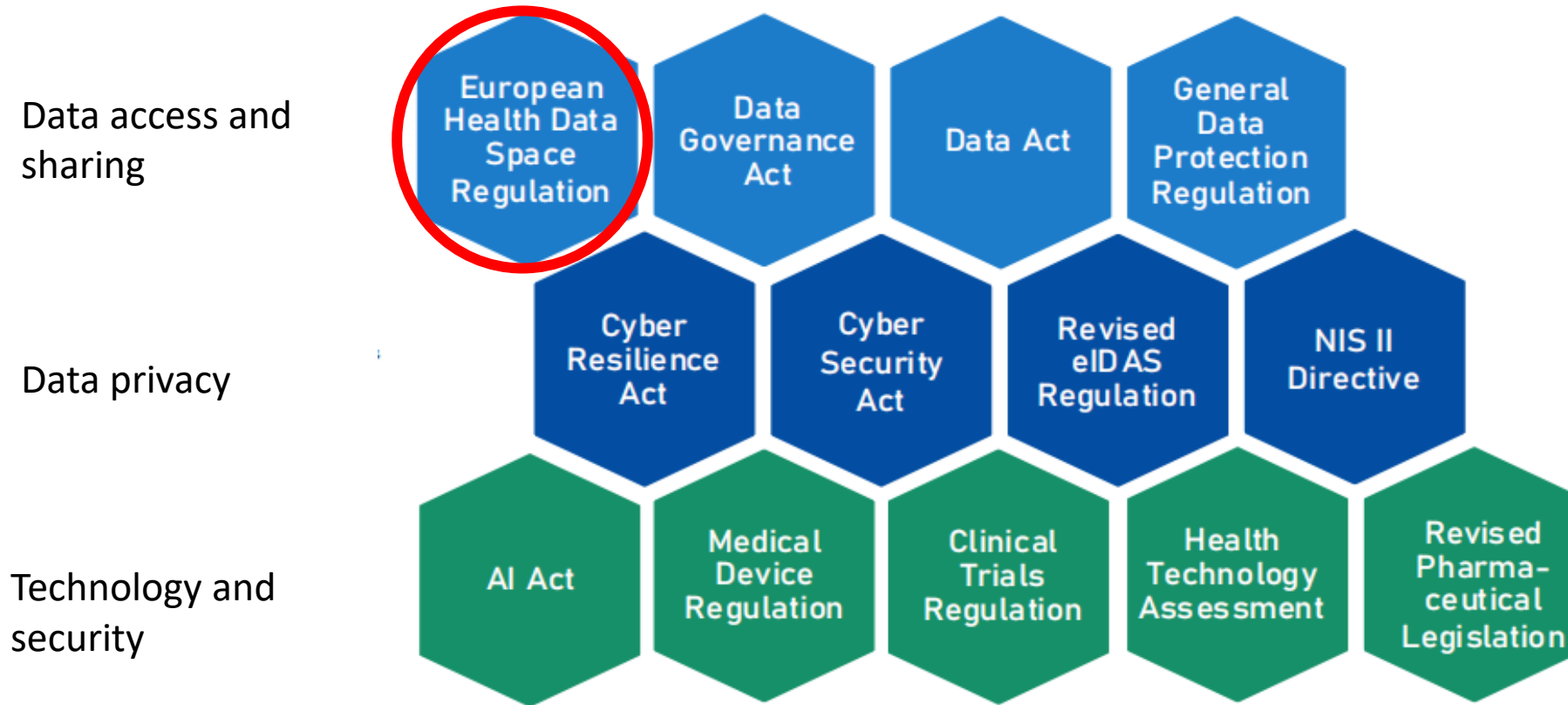

EUROPEAN DATA STRATEGY

Europe's Digital Decade – Digital Target 2030

Building blocks of the EU digital health transformation

Goal in digital health: **100%** of EU citizens will have access to their electronic health record

EHDS - Unlocking the future of health data in Europe

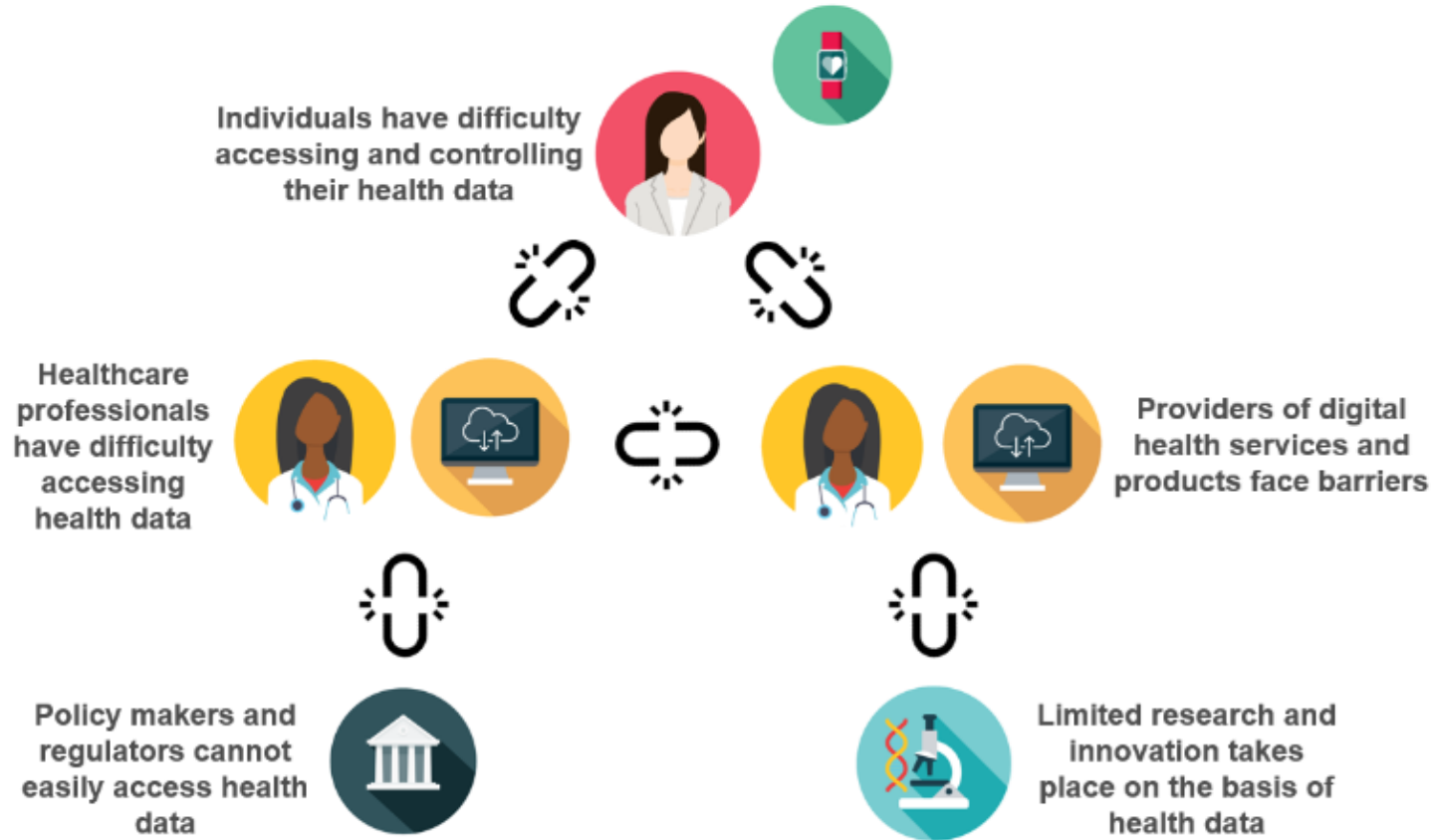

Figure 2 - Problems in controlling, using and sharing health data

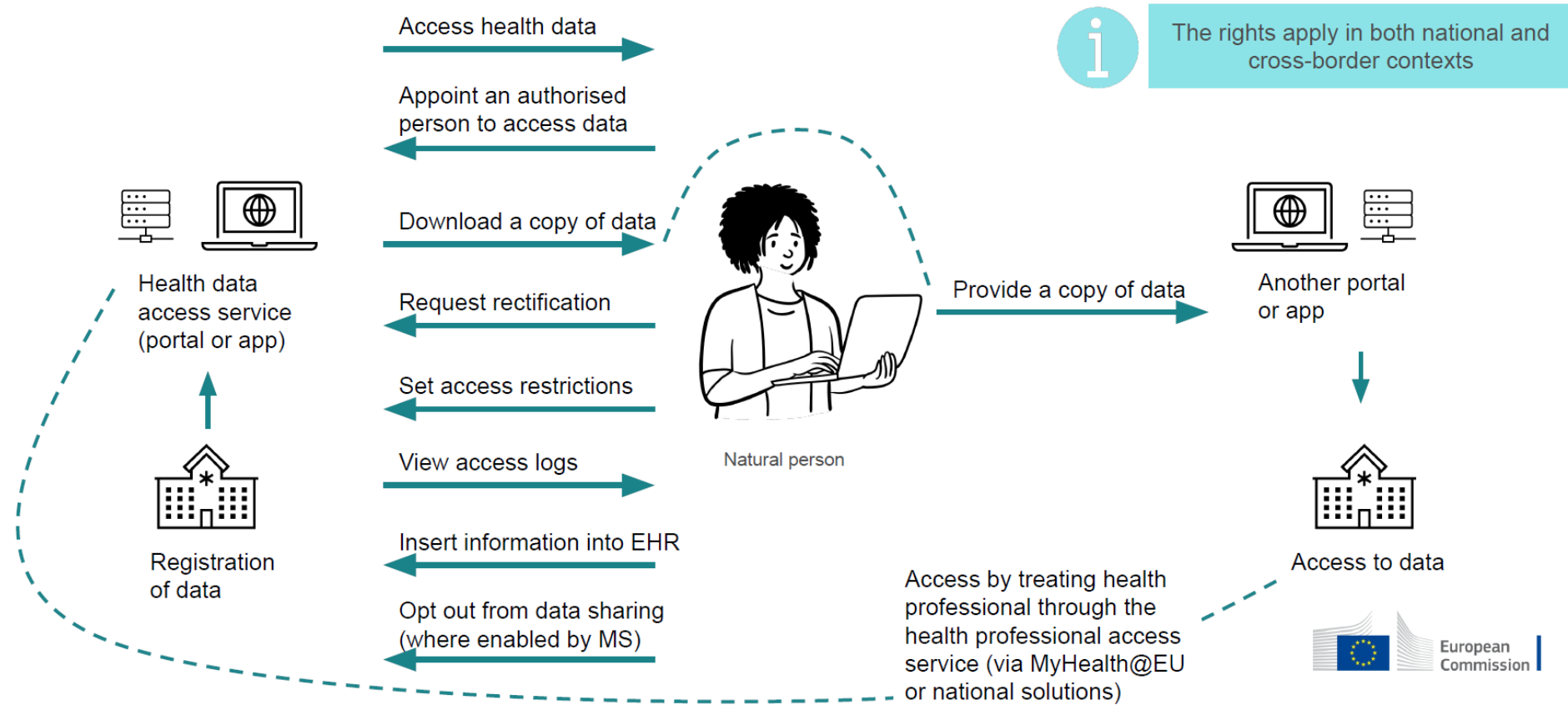
Source: https://health.ec.europa.eu/publications/communication-commission-european-health-data-space-harnessing-power-health-data-people-patients-and_en

EHDS main objectives:

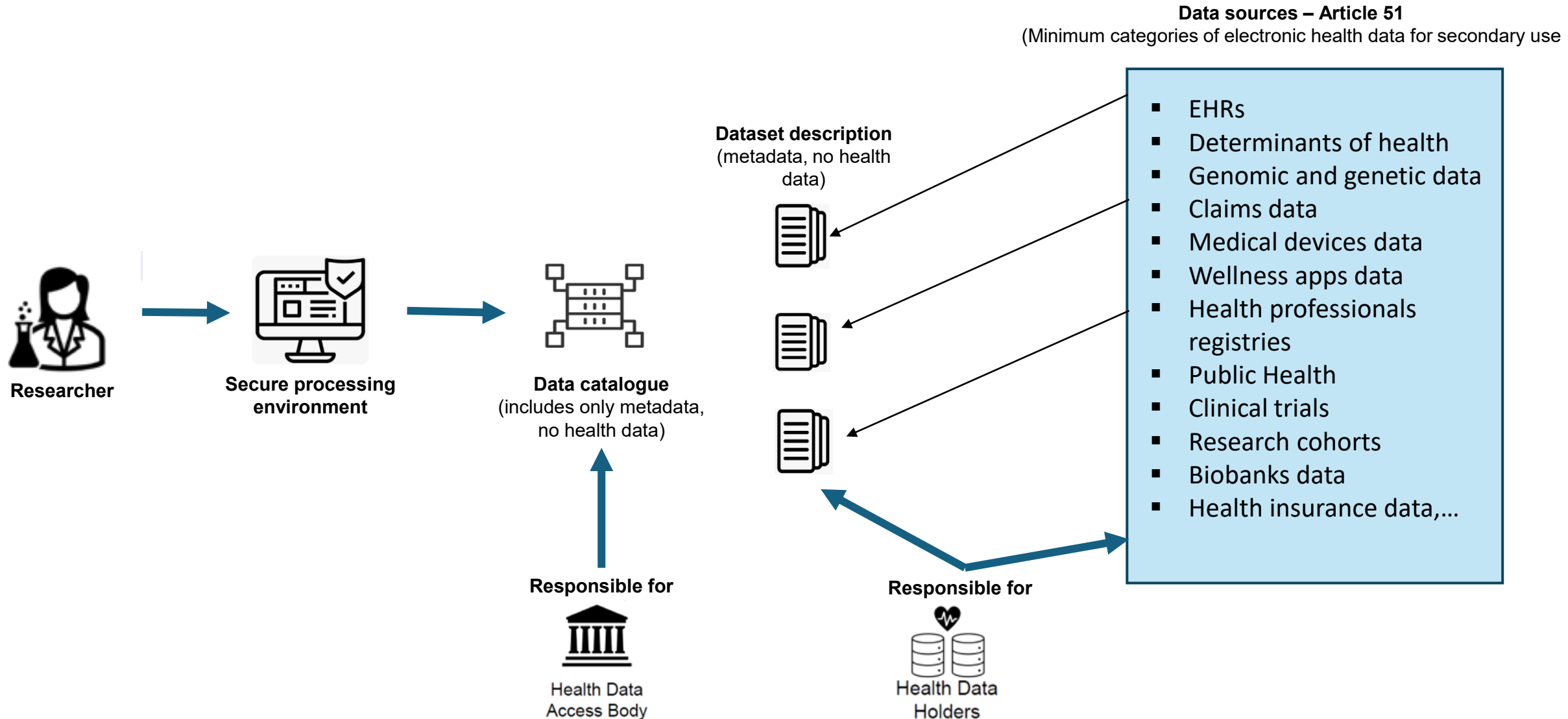
- Give access and control to citizens over their health data
- Ensure interoperability and access for HCP
- Lowering market barriers for digital healthcare solution manufacturers
- Foster single market for digital health services and products
- Unlock data for secondary use
- Research, innovation, policy & regulation

Primary use of health data

Rights of natural persons in primary use

Secondary data sources and processing

Mandatory components of EHDS compliant EHR systems

Article 25 of the EHDS regulation

EHR systems shall include:

EUROPEAN
INTEROPERABILITY
COMPONENT

Ability to issue and
receive data in the
EEHRxF format

EUROPEAN LOGGING
COMPONENT

Ability to record access
events

Common exchange format

Article 15 of the EHDS regulation

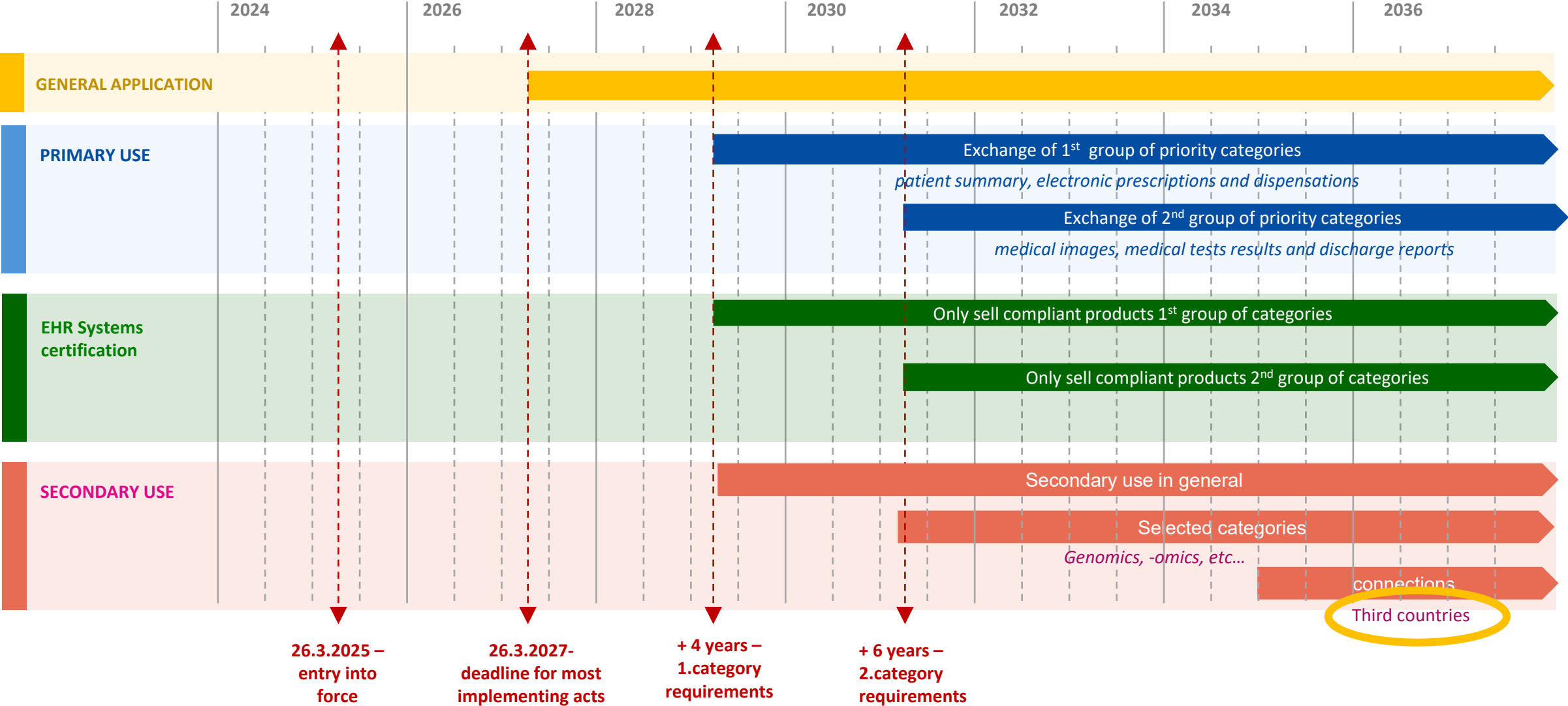
European Electronic Health Record Exchange Format

By 26 March 2027, the European Commission shall, by means of **implementing acts**, lay down the technical specifications for the priority categories of personal electronic health data, setting out the European electronic health record exchange format. Such format shall support transmission of structured and unstructured health data and shall include the following elements:

- a) **Datasets**
- b) **Coding systems and values**
- c) **Technical interoperability specifications for the exchange of electronic health data**

EHDS – Timeline

EHDS – Implications for EU laboratories

LIMs SHALL be compliant with EHDS till March 2031

Interoperability component

Logging component

FHIR format

Support EU coding (LOINC, NPU, SNOMED CT)

Meet EEHRxF Obligations

All lab reports SHALL be registered and accessible for citizens and other HCP in Europe

LIMS systems SHALL declare compliance and SHALL be registered in EU registry

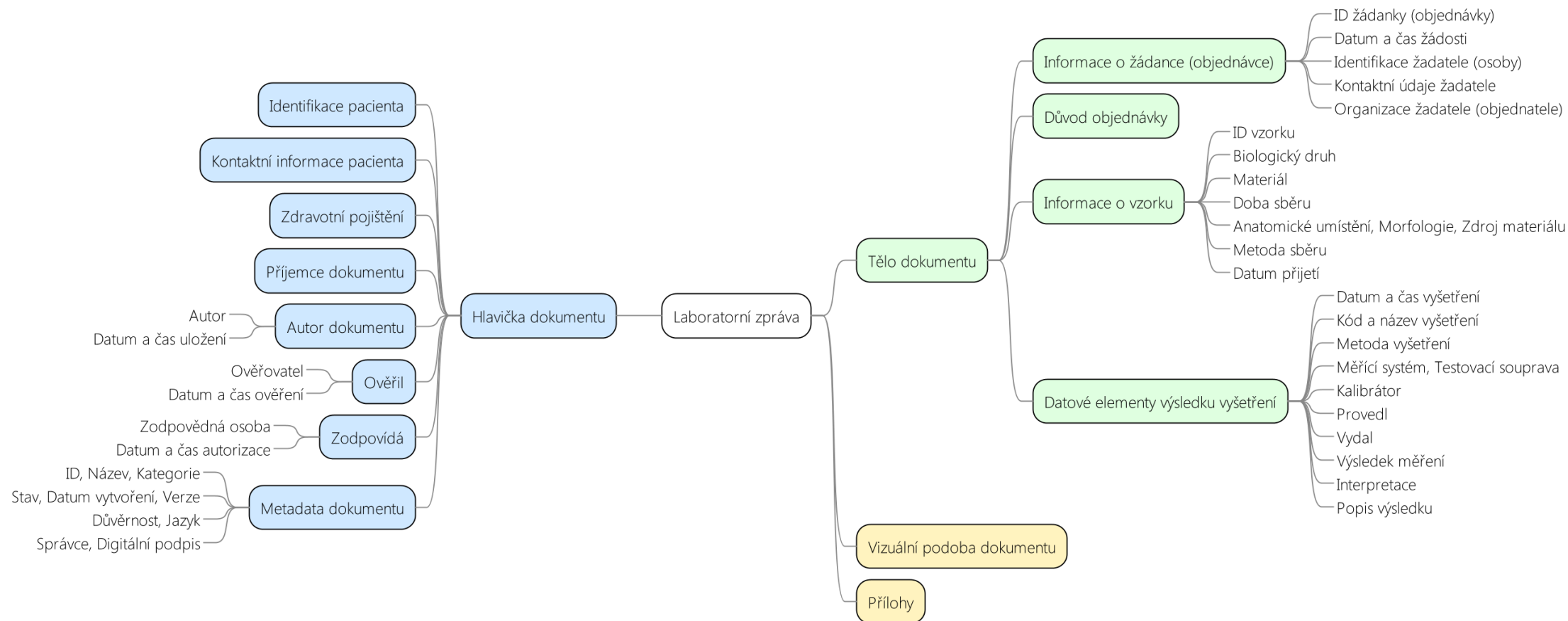
Předpoklady národní a mezinárodní interoperability v laboratorní medicíně

- Jednoznačná identifikace provedeného měření
- Přesné stanovení typu provedeného testu
- Okolnosti měření potřebné pro správnou interpretaci výsledků
- Porovnatelnost výsledků vyšetření
- Sjednocení formátu a obsahu laboratorních zpráv
- Srozumitelnost obsahu také v jiných zemích

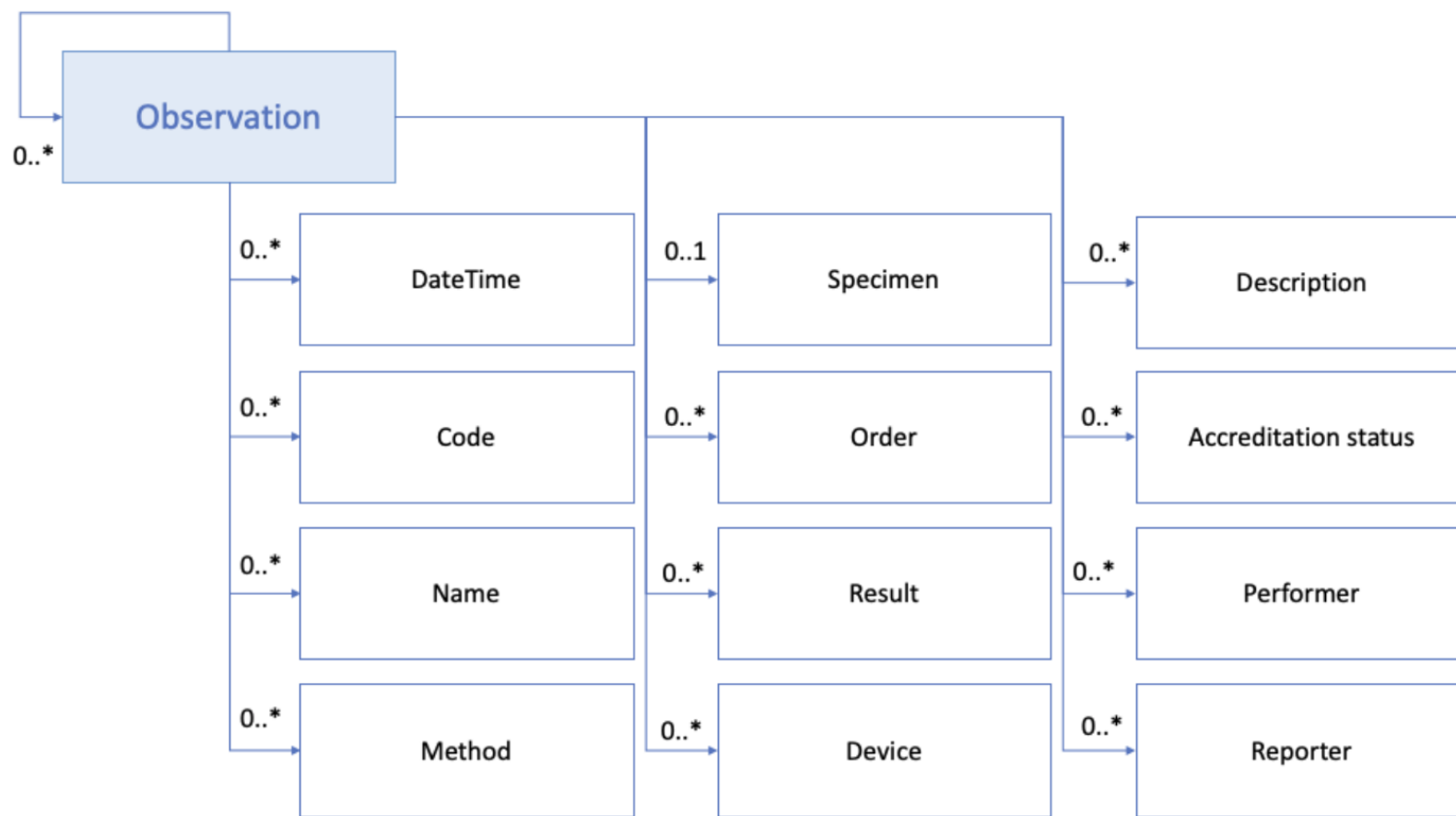
Základní kameny interoperability laboratoří v ČR

- Identifikace laboratorních výsledků
  - Identifikátor instance observation (FHIR)
  - Kód klinické události (DASTA)
- Kód typu testu
  - NČLP - analýza kódování laboratorních testů (2025) potvrdila NČLP jako národní katalog laboratorních testů
- Elektronické žádanky
  - Standard HL7 FHIR
  - DASTA, postupný přechod na standard HL7 FHIR
  - Národní systém eŽádanka
- Laboratorní nález
  - Standard HL7 FHIR, povinné zavedení v rámci dotačních projektů IROP a NPO, povinný nejpozději od 2031 pro všechny laboratoře

Datový model laboratorní výsledkové zprávy

Datový model laboratorního výsledku

Evropské kódové systémy laboratorní nález

Test codes	LOINC, NPU, SNOMED CT	NČLP
Result units	UCUM	
Coded results	SNOMED CT	
Anatomic location and morphology	SNOMED CT	specimen
Collection method	SNOMED CT	specimen
Specimen Type	SNOMED CT	specimen
Order Reason	ICD-10*, SNOMED CT, Orphacode	
Type of species	SNOMED CT	specimen
Test method	SNOMED CT	

Problematika kódování typu lab. testu

- Ideální kódový systém by měl mít následující vlastnosti
  - jednoznačnost a srozumitelnost významu testu
  - odborná kvalita a granularita obsahu
  - transparentnost, spolehlivost, kvalita procesu správy
  - existence autoritativního zdroje zaručujícího dostupnost pro všechny uživatele a informační systémy
  - akceptace odbornou veřejností
  - vhodné licenční podmínky a další podmínky použití
  - dostupnost různých jazykových verzí
  - mezinárodní použití

NČLP

- Splňujetěměř všechny výše uvedené požadavky
  - Je využíván většinou laboratoří
  - Správa je transparentní, zajišťuje NCEZ
  - Garantem jsou odborné společnosti ČLS JEP
  - Bezplatná licence
  - Existuje autoritativní zdroj – NTS
  - Existuje anglická jazyková verze
- Je používán pouze v ČR
  - Mapování na NPU
- **Základním problémem však není volba národního kódového systému, ale správné mapování lokálních číselníků laboratoří na národní kódový systém.**

Kde se dozvědět více o standardech v oblasti laboratorní medicíny?

- Evropská specifikace lab nálezu FHIR: <https://hl7.eu/fhir/laboratory/>
- Národní specifikace FHIR: <https://ncez.mzcr.cz>, případně <https://hl7.cz/fhir>
- On-line browser NČLP: <https://www.nclp.cz> (poskytováno veřejně firmou Mild Blue)
- Vzdělávací aktivity NCEZ k laboratorní medicíně:
  - Pravidelné on-line semináře NCEZ
  - Semináře pro implementátory
  - Semináře IPVZ, NASKL
- Kontakt: MUDr. Petra Lavrikova (petra.lavriková@mzd.gov.cz)

Děkuji vám za pozornost

Hynek Kruzik

NCEZ

kruzik@gnomon.cz